

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ĮSTATYMO NR. X-493 2, 11, 14, 18, 21, 23, 26, 28,
35 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 28¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS**

2026 m. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 29 dalį ir ją išdėstyti taip:

„29. **Vaikus globojanti šeima** – sutuoktiniai ar vienas gyvenantis pilnametis asmuo, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka prižiūrintys ar globojantys vaikus ar jais besirūpinantys.“

2. Pakeisti 2 straipsnio 30 dalį ir ją išdėstyti taip:

„30. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžiamos Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatyme, Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatyme, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme, Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“, Lietuvos Respublikos pagalbos nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims įstatyme, Lietuvos Respublikos šeimynų įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme ir 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente ([ES\) 2016/679](#) dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva [95/46/EB](#) (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas).“

2 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Savivaldybės tarybos nustatytais atvejais gali būti mokama piniginė išmoka – pagalbos pinigai:

1) asmeniui (šeimai), kai bendrąsias socialines paslaugas ir socialinę priežiūrą asmeniui (šeimai) veiksmingiau organizuoti pinigais;

2) vaikus prižiūrintiems budintiems globotojams ar nuolatiniais globotojams (per globos centrą, su kuriuo sudaryta tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartis), vaikus globojančiai šeimai, šeimynai. Šiame punkte nurodytiems subjektams pagalbos pinigus moka savivaldybės, kurioje nustatytas likęs be tėvų globos vaikas, administracija.“

3 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 14 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) skiria lėšas, reikalingas socialinėms paslaugoms organizuoti ir teikti, socialinių paslaugų programoms ir projektams įgyvendinti, investicijoms į socialinių paslaugų plėtrą finansuoti;“.

2. Papildyti 14 straipsnio 3 dalį 4 punktu:

„4) organizuoja savivaldybės administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, vykdančių socialinių paslaugų teikimo organizavimą, profesinės kompetencijos tobulinimą.“

3. Pakeisti 14 straipsnio 5 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) perka socialines paslaugas savivaldybės teritorijos gyventojams pirkimus reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka;“.

4 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Asmens (šeimos) socialinių paslaugų, išskyrus globos centrų teikiamas socialines paslaugas, prevencines socialines paslaugas, poreikio nustatymo, socialinių paslaugų skyrimo, sustabdymo ir nutraukimo, jų organizavimo tvarka reglamentuojama socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamame asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo, skyrimo ir organizavimo tvarkos apraše.“

5 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 21 straipsnio 12 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) asmuo, turintis aukštojo mokslo kvalifikaciją arba jai lygiavertę kvalifikaciją ir socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka išklauses 40 akademinių valandų įžanginius mokymus, arba“.

2. Papildyti 21 straipsnio 16 dalį 3 punktu:

„3) organizuojant ir (ar) teikiant socialines paslaugas, siekiant užtikrinti socialines paslaugas teikiančių ir gaunančių asmenų saugumą, daryti garso ir vaizdo įrašus socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamame socialinių paslaugų srities darbuotojo reagavimo į agresyviai besielgiančio (-čios) asmens (šeimos) elgesį tvarkos apraše nustatytais atvejais, vadovaujantis Reglamente ([ES](#)) 2016/679 įtvirtintomis su asmens duomenų tvarkymu susijusiomis nuostatomis. Siekiant nepažeisti įstatymų garantuojamo asmens privataus gyvenimo neliečiamumo ir įvertinti užfiksuotas aplinkybes, taip pat siekiant laikytis asmens duomenų apsaugos reikalavimų,

teisė susipažinti su garso ir vaizdo įrašuose esančiais asmens duomenimis nustatoma pačiam asmeniui (vienam iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjui, rūpintojui, aprūpintojui, teismams, taip pat valstybės ir savivaldybių institucijoms bei įstaigoms, atliekantiems funkcijas socialinių paslaugų organizavimo, teikimo, priežiūros, kokybės vertinimo ir (ar) asmens teisių apsaugos užtikrinimo socialinių paslaugų teikimo srityse.“

3. Papildyti 21 straipsnį 17 dalimi:

„17. Už psichologinio, fizinio smurto naudojimą, grėsmės socialinių paslaugų srities darbuotojo sveikatai ir (ar) gyvybei kėlimą asmuo atsako Civilinio kodekso, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso nustatyta tvarka. Socialinių paslaugų srities darbuotojo reagavimo į agresyviai besielgiančio (-čios) asmens (šeimos) elgesį tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.“

6 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 23 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Nuolatinis globotojas gali prižiūrėti likusį be tėvų globos vaiką, kuriam įstatymų nustatyta tvarka yra arba turi būti nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), su kuriuo jis nėra susijęs giminystės ryšiais ir kuriam būdingas bent vienas iš šių požymių: turi nesėkmingos laikinosios priežiūros, globos (rūpybos) arba įvaikinimo patirties (globėjo nušalinimas, atleidimas, tėvų valdžios ribojimas tėvams); turi sunkiai išgydomų ir (ar) nepagydomų raidos ir (ar) psichikos sutrikimų, negalių; piktnaudžiauja psichotropinėmis medžiagomis arba turi priklausomybių; turi funkcionavimo sunkumų (neadaptyvus elgesys, socialinis nusišalinimas, prisitaikymo mokykloje sunkumai ir mokyklos nelankymas, polinkis į savižudybę ir pan.); yra vyresnis kaip 10 metų; yra nepilnametis tėvas (motina), su kuriuo (kuria) kartu yra jo (jos) vaikas (vaikai); kartu su juo yra 2 ir daugiau jo brolių (seserų).“

2. Pakeisti 23 straipsnio 4 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) nuolatinis globotojas privalo turėti ne mažesnę kaip vienų metų vaiko globos (rūpinimo) ir (ar) budinčio globotojo veiklos, ir (ar) socialinių paslaugų srities darbuotojo darbo socialinę globą vaikams teikiančioje socialinės globos įstaigoje patirtį.“

3. Papildyti 23 straipsnio 4 dalį 6 punktu:

„6) nuolatinis globotojas turi būti vienintelis to paties namų ūkio narys, vykdamas nuolatinio globotojo veiklą.“

7 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas

Papildyti 26 straipsnį 6¹ ir 6² dalimis:

„6¹. Dirbti socialiniu darbuotoju taip pat turi teisę asmuo, kuris studijuoja aukštojoje

mokykloje pagal socialinio darbo studijų programą ir kuris yra įgijęs ne mažiau kaip 150 socialinio darbo studijų programos kreditų (iš jų ne mažiau kaip 90 – modulio (dalyko), atitinkančio (prilygstančio) socialinio darbuotojo profesines (-ėms) kompetencijas (-oms), kreditų). Šioje dalyje nurodytu pagrindu asmuo į socialinio darbuotojo pareigas gali būti priimamas tik vieną kartą ir per 3 metus nuo socialinio darbuotojo darbo pradžios jis privalo įgyti šio straipsnio 6 dalies 1 punkte nurodytą aukštojo mokslo kvalifikaciją.

6². Prieš pradėdamas dirbti socialiniu darbuotoju šio straipsnio 6¹ dalyje nurodytu pagrindu, asmuo darbdaviui turi pateikti dalines studijas patvirtinantį aukštosios mokyklos išduotą pažymėjimą, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos išduotą pažymą apie ankstesnius darbo laikotarpius ir pareigas, bei laisvos formos rašytinį patvirtinimą, kad jis šia teise anksčiau nepasinaudojo. Jei asmuo per 3 metus nuo socialinio darbo pradžios neįgijo šio straipsnio 6 dalies 1 punkte nurodytos aukštojo mokslo kvalifikacijos ir (ar) paaiškėjo, kad teise dirbti socialinį darbą šio straipsnio 6¹ dalyje nurodytais pagrindais asmuo jau pasinaudojo anksčiau, jis atleidžiamas iš socialinio darbuotojo pareigų.“

8 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 28 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Socialinių paslaugų srities darbuotojų reguliaciją vykdo Lietuvos socialinio darbo taryba, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas, Socialinių paslaugų srities darbuotojų etikos komisija (toliau šiame straipsnyje – Etikos komisija).“

2. Pripažinti netekusia galios 28 straipsnio 7 dalį.

9 straipsnis. Įstatymo papildymas 28¹ straipsniu

Papildyti Įstatymo penktąjį skirsnį 28¹ straipsniu:

„28¹ straipsnis. Profesinės kompetencijos tobulinimą socialinių paslaugų teikimo ir organizavimo srityse vykdančių subjektų kompetencija

Socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka atrinktas juridinis asmuo ar kita organizacija, jų padalinys organizuoja ir (ar) vykdo socialinių darbuotojų, kitų socialinių paslaugų srities darbuotojų ir šio įstatymo 14 straipsnio 3 dalies 4 punkte nurodytų darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimą socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka, jeigu kituose įstatymuose nenustatyta kitaip.“

10 straipsnis. 35 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 35 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Kiekvienos savivaldybės taryba, vadovaudamasi mokėjimo už socialines paslaugas

tvarkos aprašu, turi patvirtinti savivaldybės gyventojų mokėjimo už tam tikrų rūšių socialines paslaugas tvarkos aprašą, kuriame būtų nustatyti mokėjimo už šias paslaugas dydžiai, atleidimo nuo mokėjimo už šias paslaugas sąlygos ir atvejai, pagalbos pinigų mokėjimo asmeniui (šeimai) ir vaikus prižiūrintiems budintiems globotojams ar nuolatiniais globotojams, vaikus globojančiai šeimai, šeimynai atvejai, finansinių galimybių vertinimo ir kitos sąlygos.“

11 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 1 straipsnio 1 dalį bei šio straipsnio 2 ir 3 dalis, įsigalioja 2027 m. sausio 1 d.

2. Socialinės apsaugos ir darbo ministras iki 2026 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo 4 straipsnio, 5 straipsnio 2 ir 3 dalių įgyvendinamąjį teisės aktą.

3. Savivaldybių tarybos iki 2026 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo 2 ir 10 straipsnių įgyvendinamąjį teisės aktą.

4. Socialinės įtraukties koordinatoriams, priimtiems į šias pareigas iki 2024 m. birželio 30 d. ir iki 2026 m. birželio 30 d. įgijusiems teisę jais dirbti pagal Socialinių paslaugų įstatymo 21 straipsnio 12 dalies 1 punkto nuostatą, galiojusią iki 2026 m. gruodžio 31 d., nuo 2027 m. sausio 1 d. galiojantys Socialinių paslaugų įstatymo 21 straipsnio 12 dalyje nustatyti reikalavimai netaikomi iki 2029 m. gruodžio 31 d. Iki 2030 m. sausio 1 d. reikalingo išsilavinimo ir (ar) reikalingos kvalifikacijos neįgiję asmenys atleidžiami iš socialinės įtraukties koordinatoriaus pareigų, o jeigu šiems asmenims 2024 m. liepos 1 d. iki socialinio draudimo senatvės pensijos amžiaus likę ne daugiau kaip 5 metai, Socialinių paslaugų įstatymo 21 straipsnio 12 dalyje nustatyti reikalavimai netaikomi.

5. Socialinės įtraukties koordinatoriams, priimtiems į šias pareigas Socialinių paslaugų įstatymo 21 straipsnio 12 dalies 1 punkto pagrindu nuo 2024 m. liepos 1 d. iki 2026 m. gruodžio 31 d., nuo 2027 m. sausio 1 d. galiojantys Socialinių paslaugų įstatymo 21 straipsnio 12 dalyje nustatyti reikalavimai netaikomi iki 2029 m. gruodžio 31 d. Iki 2030 m. sausio 1 d. reikalingo išsilavinimo ir (ar) reikalingos kvalifikacijos neįgiję asmenys atleidžiami iš socialinės įtraukties koordinatoriaus pareigų.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas